

Upptäck Östersjön delta i Vattenskola

Östersjön är ett fantastiskt och unikt hav och tillsammans kommer vi att utforska och lära oss mer om havet och dess invånare. Vi använder Östersjön/stranden som klassrum. Stranden är ett ganska stort område och det är alltid spännande för skolelever att komma till en ny plats. Läraren/ledaren ansvarar för sin klass/grupp och att eleverna håller ordning och inte skräpar ner i naturen.

Vad behöver ni förbereda?

1. Dela in eleverna i 2-4 grupper, ca 6-8 stycken i varje grupp. Blanda eleverna efter skostorlek, för utrustningens skull är det viktigt med blandade skostorlekar i varje grupp.

2. Förbered eleverna inför dagen.

Under dagen kommer det ske flera aktiviteter på flera stationer, ni får gärna förbereda dem på vad som komma skall och vad ni förväntar er av dem. Har ni möjlighet, fördjupa er gärna under lektionstid inom något område som rör Havet och Östersjön. Aktiviteter samt koppling till Lgr 11 mål finns beskrivna nedan.

3. Ta med rätt packning

Det är alltid bra att ha med sig något att äta, fika eller lunch. Skolan tillhandahåller allt som eleverna behöver vid förtäring samt att ta med allt skräp tillbaka till skolan. Att grilla kan vara svårt då vi ofta är vid platser som ej lämpar sig för grillning.

Be eleverna och/eller barnens föräldrar/vårdnadshavare att packa ombyte, badkläder och handduk. Ömma kläder är att föredra samt regnkläder vid blött väder.

I övrigt ordnar naturum med allt som behövs till aktiviteterna. Självklart finns möjlighet för lärare att delta i aktiviteterna som naturum ansvarar för.

Yngre elever kan behöva hjälp med påklädning av utrustning.

Vad händer och hur går det till?

Naturumpersonal kommer möta upp er på angiven överenskommen plats. Alla elever får en kortare introduktion om havet och vad som kommer att hända under dagen. Lärandet bygger främst på upplevelse där eleverna ges möjlighet att skapa en relation till havet och arterna som lever däri. Aktiviteterna är uppdelade i ett antal

stationer och vid varje station finns allt eleverna behöver till aktiviteten. Under dagen kommer klassen vara uppdelad i tre-fyra grupper, som består fram till slutet av dagen då vi återsamlas för att reflektera över dagen samt titta på vad som samlats in. Vi uppskattar en utvärdering från läraren och eleverna.

Stationer

Aktiviteter som kommer att erbjudas under dagen kan variera beroende på hur många elever som deltar, väder och ålder på eleverna samt önskemål. Station 1,2,3 samt återsamling ingår alltid.

Information om varje aktivitet kommer att finnas på plats.

Station 1 Introduktion

Alla grupper samtidigt

Genomgång om havet och dagen.

Station 2 Håvning

En grupp i taget

Här får eleverna följa med en personal från naturum ut i vattnet för att håva arter som lever i grunda vikar. All håvningsutrustning, vadarstövlar, håvar, vattenkikare mm tillhandahålls av naturum.

Station 3 Snorkling* från årskurs fyra

En grupp i taget

Eleverna får en kort snorklingsutbildning innan de tillsammans med en snorkelinstruktör får dyka ner och vara en del av Östersjöns undervattensmiljö. All snorkelutrustning tillhandahålls av naturum, våtdräkt, snorkel, mask mm.

Övriga stationer kan till exempel vara

- Eleverna får titta närmare på näringskedjor i Östersjön. Vilka är producenterna i Östersjön? Vilka däggdjur finns vid vår kust? Denna station leds oftast av elevernas lärare men med material som tillhandahålls av naturum.
- Vad hittar vi på stranden? Är det en snäcka eller mussla? Skräp på stranden är förbjudet, varför då? Denna station leds oftast av elevernas lärare men med material som tillhandahålls av naturum
- Egen lektion, planerad av lärare.

Återsamling

Alla grupper samtidigt

Vi tittar efter vilka arter som vi hittat under dagen samt avslutar dagen.

SKOLMÅL

Lgr 11

Kursiv text på innehåll som kommer att beröras under dagen.

Årskurs 7-9

Natur och samhälle

- Människans påverkan på naturen lokalt och globalt. Möjligheter att som konsument och samhällsmedborgare bidra till en hållbar utveckling.

Östersjön står inför stora utmaningar, övergödning, gifter och plaster. Vad kan du och jag göra?

- Ekosystems energiflöde och kretslopp av materia. Fotosyntes, förbränning och andra ekosystemtjänster.

Fotosyntes sker även under ytan. Havet ger oss mat men det fungerar också som en buffert för våra utsläpp i atmosfären.

- Biologisk mångfald och vad som gynnar respektive hotar den. Samhällsdiskussioner om biologisk mångfald, till exempel i samband med skogsbruk och jakt.

Biologisk mångfald under ytan lika viktig som på land, vilka hot finns.

- Lokala ekosystem och hur de kan undersökas utifrån ekologiska frågeställningar. Sambanden mellan populationer och tillgängliga resurser i ekosystem. De lokala ekosystemen i jämförelse med regionala eller globala ekosystem.

Näringsväv under ytan, vad begränsar och vad berikar. Östersjöns ekosystem jämfört med sjöns och andra hav.

- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi.

Önskemål från lärare tex fiskefrågor

Årskurs 4–6

Natur och samhälle

- Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling. Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft.

Vilka behöver vatten? Kan man dricka Östersjövatten? Vilka är Östersjöns nedbrytare och varför behövs dem? Finns det pollinerare under ytan?

- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske.

När bör man fiska och var? Har det någon betydelse för fisken? Övergödning, hur kommer näringsämnena till havet?

- Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön.

Vilka arter är vanliga i Östersjön. Brackvatten vad är det och vad gör arter speciella som lever i Östersjön

- Naturen som resurs för rekreation och upplevelser och vilket ansvar vi har när vi nyttjar den.

Skräpet och plaster varför hittar vi det på stranden